

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/1051

od 22. svibnja 2023.

o izmjeni Odluke (EU) 2019/1754 o pristupanju Europske unije Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

budući da:

- (1) Lisabonski sporazum za zaštitu oznaka izvornosti i njihovu međunarodnu registraciju od 31. listopada 1958. („Lisabonski sporazum”) ugovor je kojim upravlja Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO). Lisabonskim sporazumom uspostavljena je posebna unija („Posebna unija”) u okviru Unije za zaštitu industrijskog vlasništva. Lisabonski sporazum otvoren je strankama Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva, potpisane 20. ožujka 1883. u Parizu. Stranke Lisabonskog sporazuma („stranke”) obvezne su na svojim državnim područjima zaštititi oznake izvornosti proizvoda drugih stranaka koje su priznate i zaštićene kao takve u zemlji podrijetla i registrirane u Međunarodnom uredu WIPO-a, osim ako u roku od godine dana od primitka obavijesti o registraciji izjave da ne mogu osigurati zaštitu.
- (2) Sedam država članica, odnosno Bugarska, Češka, Francuska, Italija, Mađarska, Portugal i Slovačka, stranke su Lisabonskog sporazuma. Sama Unija nije stranka Lisabonskog sporazuma jer tom sporazumu mogu pristupiti samo zemlje.
- (3) Nakon preispitivanja Lisabonskog sporazuma, na Diplomatskoj konferenciji WIPO-a 20. svibnja 2015. donesen je Ženevski akt Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla ⁽¹⁾ („Ženevski akt”). Ženevskim aktom zaštita oznaka izvornosti proširuje se na sve oznake zemljopisnog podrijetla i omogućuje međuvladinim organizacijama da postanu njegove stranke.
- (4) Sud Europske unije („Sud”) u presudi od 25. listopada 2017. ⁽²⁾ utvrdio je da su pregovori o Ženevskom aktu obuhvaćeni isključivom nadležnošću Unije u području zajedničke trgovinske politike iz članka 207. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koja je Uniji dodijeljena člankom 3. stavkom 1. UFEU-a.
- (5) Komisija je 27. srpnja 2018. podnijela Prijedlog odluke Vijeća o pristupanju Unije Ženevskom aktu na temelju članka 207. i članka 218. stavka 6. točke (a) UFEU-a. S obzirom na isključivu nadležnost Unije za pregovore o Ženevskom aktu, u tom je prijedlogu predviđeno da će Ženevskom aktu pristupiti samo Unija.

⁽¹⁾ SL L 271, 24.10.2019., str. 15.

⁽²⁾ Presuda Suda od 25. listopada 2017., *Komisija protiv Vijeća (Revidirani Lisabonski sporazum)*, C-389/15, ECLI:EU:C:2017:798.

- (6) Vijeće je 7. listopada 2019. jednoglasno donijelo Odluku (EU) 2019/1754 ⁽³⁾ o pristupanju Unije Ženevskom aktu u skladu s člankom 293. stavkom 1. UFEU-a. U članku 3. Odluke (EU) 2019/1754 predviđeno je da se države članice koje to žele ovlašćuje da uz Uniju ratificiraju Ženevski akt ili mu pristupe, kako je primjereno, u interesu Unije i uz potpuno poštovanje njezine isključive nadležnosti. U članku 4. Odluke (EU) 2019/1754 predviđeno je da Uniju i države članice koje ratificiraju Ženevski akt ili mu pristupe u Posebnoj uniji predstavlja Komisija u skladu s člankom 17. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U članku 4. Odluke (EU) 2019/1754 predviđeno je i da je Unija odgovorna za osiguravanje ostvarivanja prava i ispunjavanja obveza Unije i država članica koje ratificiraju Ženevski akt ili mu pristupe.
- (7) Komisija je u izjavi unesenoj u zapisnik Vijeća koja se odnosi na donošenje Odluke (EU) 2019/1754 izrazila protivljenje mogućnosti da se sve države članice koje to žele ovlasti da uz Uniju ratificiraju Ženevski akt ili mu pristupe. Međutim, Komisija je izjavila i da bi se bila spremna složiti s time da bi se sedam država članica koje su već stranke Lisabonskog sporazuma i koje su registrirale brojna prava intelektualnog vlasništva na temelju tog sporazuma moglo ovlastiti da pristupe Ženevskom aktu u interesu Unije.
- (8) Ženevski akt stupio je na snagu 26. veljače 2020., tri mjeseca nakon što je Unija položila svoju ispravu o pristupanju, čime se broj stranaka povećao na potrebnih pet.
- (9) Komisija je 17. siječnja 2020. podnijela tužbu na temelju članka 263. UFEU-a u kojoj je zatražila djelomično poništenje Odluke (EU) 2019/1754 zbog povrede članka 218. stavka 6. i članka 293. stavka 1. UFEU-a, načela dodjele ovlasti utvrđenog u članku 13. stavku 2. UEU-a, načela institucijske ravnoteže i Komisijina prava inicijative te, podredno, zbog povrede članka 2. stavka 1. i članka 207. UFEU-a i obveze obrazlaganja.
- (10) Komisija je zatražila od Suda da poništi Odluku (EU) 2019/1754 u mjeri u kojoj se tom odlukom sve države članice ovlašćuje za pristupanje Ženevskom aktu. Međutim, Komisija je od Suda također zatražila da održi na snazi učinke dijelova te odluke čije je poništenje tražila, osobito bilo koju uporabu, prije dana donošenja presude, ovlaštenja dodijeljenog za pristupanje Ženevskom aktu od strane sedam država članica koje su već stranke Lisabonskog sporazuma. Komisija je navela da bi iznimno mogla prihvatiti kompromis prema kojem bi sedam država članica koje su stranke Lisabonskog sporazuma pristupilo Ženevskom aktu kako bi se izbjegli problemi povezani s kontinuitetom prava.
- (11) U presudi od 22. studenoga 2022. ⁽⁴⁾ Sud je poništio članak 3. i članak 4. Odluke (EU) 2019/1754 u dijelu u kojem članak 4. sadržava upućivanja na države članice.
- (12) U presudi od 22. studenoga 2022. Sud je također priznao da je nužno očuvati senioritet i kontinuitet zaštite oznaka izvornosti registriranih na temelju Lisabonskog sporazuma u sedam država članica koje su već bile stranke tog sporazuma, u skladu s načelom lojalne suradnje između Unije i država članica utvrđenim u članku 4. stavku 3. UEU-a, a posebno kako bi se zaštitila stečena prava koja proizlaze iz tih nacionalnih registracija. Sud je stoga odlučio da bi, do stupanja na snagu nove odluke Vijeća u razumnom roku koji nije dulji od šest mjeseci od dana donošenja presude, učinke poništenih dijelova Odluke (EU) 2019/1754 trebalo održati na snazi za države članice koje već iskoristile ovlaštenje za ratifikaciju Ženevskog akta ili pristupanje Ženevskom aktu.
- (13) S obzirom na isključivu nadležnost Unije i mogućnost da Unija pristupi Ženevskom aktu, države članice se samo u određenim propisno opravdanim i posebnim okolnostima može ovlastiti da uz Uniju pristupe Ženevskom aktu u interesu Unije.

⁽³⁾ Odluka Vijeća (EU) 2019/1754 od 7. listopada 2019. o pristupanju Europske unije Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 12).

⁽⁴⁾ Presuda Suda od 22. studenoga 2022., *Komisija protiv Vijeća*, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

- (14) U članku 11. Uredbe (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća ^(⁹) predviđene su prijelazne odredbe za oznake izvornosti koje potječu iz država članica koje su već registrirane na temelju Lisabonskog sporazuma. Na temelju tih odredaba sedam država članica koje su stranke Lisabonskog sporazuma obavijestilo je Komisiju do 14. studenoga 2022. o tome da su odabrale da će zahtijevati međunarodnu registraciju na temelju Ženevskog akta oznaka izvornosti koje su već registrirane na temelju Lisabonskog sporazuma.
- (15) S obzirom na navedene posebne okolnosti, primjereno je izmijeniti Odluku (EU) 2019/1754 kako bi se, uz potpuno poštovanje isključive nadležnosti Unije, sedam država članica koje su bile stranke Lisabonskog sporazuma prije stupanja na snagu Ženevskog akta ovlastilo da ratificiraju i Ženevski akt ili mu pristupe, isključivo u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se u interesu Unije očuvao senioritet i kontinuitet zaštite oznaka izvornosti koje su te države članice već registrirale na temelju Lisabonskog sporazuma.
- (16) Odluku (EU) 2019/1754 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Izmjene Odluke (EU) 2019/1754

Odluka (EU) 2019/1754 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice koje su 26. veljače 2020. bile stranke Lisabonskog sporazuma, odnosno Bugarska, Češka, Francuska, Italija, Mađarska, Portugal i Slovačka, ovlašćuje se, uz potpuno poštovanje isključive nadležnosti Unije, da uz Uniju ratificiraju Ženevski akt ili mu pristupe, isključivo u mjeri u kojoj je njihovo pristupanje potrebno da bi se u interesu Unije očuvao senioritet i kontinuitet zaštite oznaka izvornosti koje su te države članice već registrirale na temelju Lisabonskog sporazuma i da bi se ispunile obveze predviđene člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(* Uredba (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o djelovanju Unije nakon njezina pristupanja Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 1.);

2. u članku 4. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Uniju i one države članice koje su ratificirale Ženevski akt ili mu pristupile na temelju članka 3. ove Odluke u Posebnoj uniji predstavlja Komisija u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a. Unija je odgovorna za osiguravanje ostvarivanja prava i ispunjavanja obveza Unije na temelju članka 3. ove Odluke.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o djelovanju Unije nakon njezina pristupanja Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 1.).

Sastavljeno u Bruxellesu, 22. svibnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednica
E. BUSCH
